

Bijlage 1

Toelichting besluiten veiligheidsrisicogebied in relatie tot preventief fouilleren en messenverbod, maart 2014

Inleiding

In de Algemene Plaatselijke Verordening Leeuwarden (APVL) zijn twee artikelen opgenomen die ertoe moeten leiden dat de veiligheid in Leeuwarden wordt vergroot. Dit betreft:

**artikel 2:1c messen en andere voorwerpen als steekwapen
(zgn. messenverbod)**

artikel 2:1e veiligheidsrisicogebied/preventief fouilleren

Procedure en bevoegdheden

De aanwijzing van de gebieden voor de uitvoering van maatregelen binnen de APVL is voor wat betreft het messenverbod en het aanwijzen van het veiligheidsrisicogebied ten behoeve van het preventief fouilleren is een bevoegdheid van de burgemeester. Dit betekent dat de burgemeester van Leeuwarden één (of meerdere) gebied(en) kan aanwijzen, waarbinnen acties ten behoeve van de handhaving van de genoemde APVL maatregelen plaatsvinden. Ook is het stellen van een tijdsduur hierbij een vereiste.

Na vaststelling van de gebieden en tijdsduur door de burgemeester van Leeuwarden wordt dit bekendgemaakt via Huis-aan-Huis en op de website van de Gemeente Leeuwarden en daarmee treedt het besluit in werking.

In de gezagsdriehoek Leeuwarden wordt voorts besproken op welke "hotspots" binnen het veiligheidsrisicogebied de fouilleeracties plaatsvinden. De officier van justitie geeft uiteindelijk de zogenaamde "last" of, wanneer en hoe de actie, die door de politie wordt uitgevoerd, plaatsvindt. Deze last of toestemming is gebaseerd op recente informatie van politie, zoals een sfeerrapportage en objectieve incidenten-gegevens.

Toepassing artikelen 2:1c en 2:1e van de APVL voor de periode 10 maart 2014 tot 10 maart 2015

Op 3 februari 2014 zijn de resultaten van beide maatregelen, die zijn uitgevoerd in 2013, geëvalueerd met politie basisteam Leeuwarden en het Openbaar Ministerie parket Noord Nederland in de gezagsdriehoek Leeuwarden. De driehoek adviseert voor de komende periode:

1. het messenverbod (art. 2:1c APVL) te continueren in de Binnenstad voor de periode van een jaar;
2. het veiligheidsrisicogebied (vrg) (art. 2:1e APVL) met een jaar te verlengen voor de Binnenstad, zodat preventief fouilleren daar kan plaatsvinden.

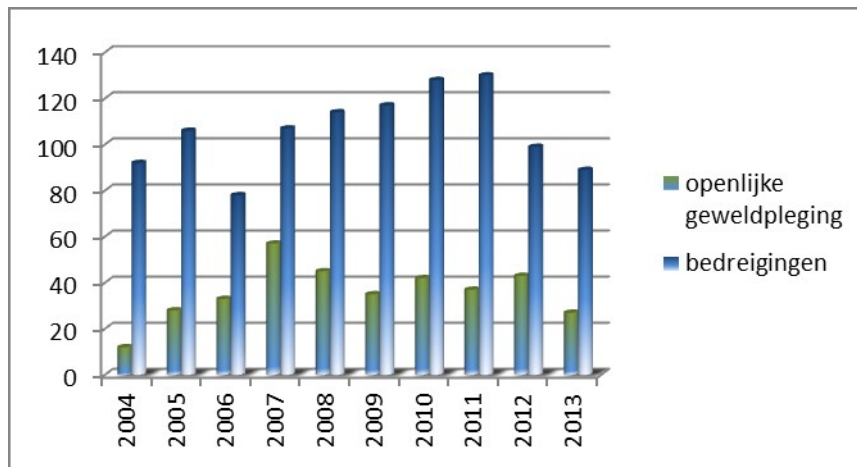
De volgende motivering ligt ten grondslag aan dit advies:

Messenverbod (art. 21c. APVL)

Ten opzichte van 2011 en 2012 zijn er in 2013 op grond van het 'messenverbod' meer steekwapens in beslag genomen, namelijk 24 stuks (tegenover 18 in 2012 en 15 in 2011). Deze zaken werden afgedaan met een mini PV. De meeste overtredingen werden daarbij geconstateerd in de binnenstad van Leeuwarden.

Ter illustratie van de situatie gewelds- en overlastsituatie in de Binnenstad toont de tabel op de volgende pagina de ontwikkeling van incidenten "bedreigingen" en "openlijke geweldpleging" in de Binnenstad door de jaren heen. Deze incidenten zijn vaak (steek)wapengerelateerd.

Bron: Politiecijfers GIDS:

Op gebied van bedreigingen zien we dat de daling van 129 incidenten in 2011 naar 99 in 2012 zich voorzet met 89 incidenten in 2013. De incidenten openlijke geweldpleging zijn in 2013 gedaald (van 43 in 2012 naar 27 in 2013). Genoemde cijfers betreffen het gebied Binnenstad.

Het is goed te concluderen dat de incidentcijfers een dalende trend laten zien. Helaas is het aantal in beslag genomen (steek)wapens afgelopen jaar wederom gestegen. Gesteld kan worden dat het aanbeveling verdient, gezien het aantal in beslag genomen (steek)wapens, om het messenverbod in de binnenstad van Leeuwarden te handhaven. De problemen en incidenten vinden vooral plaats in het gebied Binnenstad (dit gebied is door politie niet nader gespecificeerd in straten). Gezien het marginale aantal geweldsdelicten in de andere Leeuwarder wijken komen die niet in aanmerking voor het messenverbod.

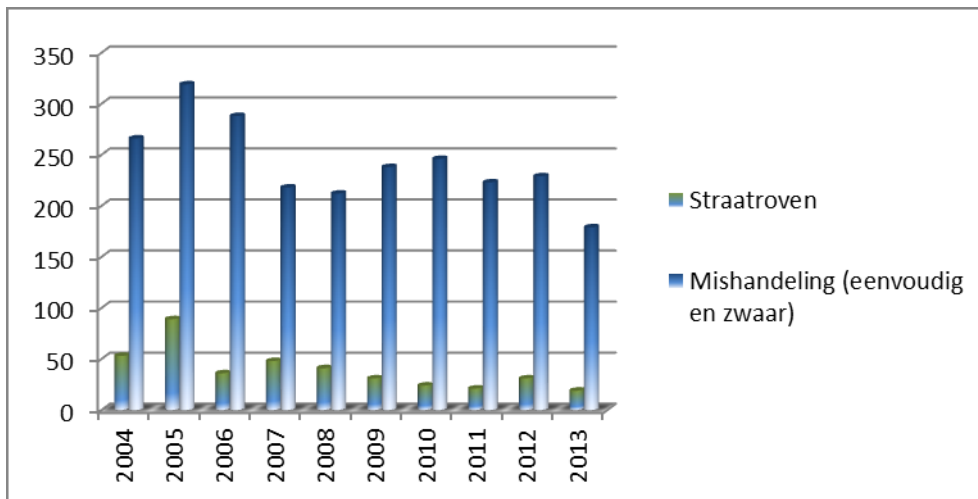
Veiligheidsrisicogebied (t.b.v. preventief fouilleren (pf) art. 2:1e APVL)

Door de Officier van Justitie in het arrondissement Leeuwarden, werd op verzoek van de politie in 2013 diverse malen een last afgegeven om de bevoegdheden, als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52, leden 3, van de Wet Wapens en Munitie (WWM) toe te passen. Op grond van de daartoe afgegeven last, werden aansluitend door opsporingsambtenaren van het basisteam Leeuwarden, politie basisteam Leeuwarden, Eenheid Noord Nederland op 16 maart, 16 augustus en 5 oktober 2013 preventief fouilleringsacties gehouden (4 in 2012), in het aangewezen VRG van Leeuwarden.

Tijdens de acties in 2013 werden totaal 287 personen gefouilleerd (716 in 2012) en 57 voertuigen gecontroleerd (167 in 2012), op de aanwezigheid van wapens of munitie. Er werd 14 maal PV opgemaakt (22 in 2012), inzake overtreding van de WWM. Deze overtredingen werden afgedaan middels een mini PV. Totaal werden bij de acties 17 wapens inbeslaggenomen.

Daarnaast werd er buiten het preventief fouilleren om diverse malen ondersteuning verleend aan de politiebeambten die betrokken zijn bij het horecatoezicht en evenementen in de binnenstad van Leeuwarden. Bij de actie op 16 augustus 2013 viel het politie op dat de gecontroleerde personen positieve feedback gaven over de inzet van preventief fouilleren.

Ter illustratie van de geweldssituatie in de binnenstad worden hieronder de cijfers van "straatrovers" en "mishandeling" in de binnenstad geschetst. Deze incidenten zijn vaak (steek)wapengerelateerd.

Bron: Politie cijfers GIDS:

Met betrekking tot alle gepleegde geweldsdelicten in 2013 is over het geheel genomen een daling te zien ten opzichte van 2012: straatroven 19 stuks (31 in 2012), mishandelingen (eenvoudig en zwaar) 178 stuks in 2013 (229 in 2012).

Nb in totaal zijn er in 2013 38 straatroven gepleegd in Leeuwarden waarvan 19 in de binnenstad.

Aantallen wapens aangetroffen van 2010 tot/met 2012

In onderstaande tabel zijn de aantallen (vuur)wapens en munitie weergegeven die, buiten het preventief fouilleren om, in beslag zijn genomen in 2012. Het betreft de aantallen wapens en munitie die zijn afgehandeld binnen de gemeente Leeuwarden door het recherche Team Leeuwarden, Bureau Wapens en Munitie (BWM).

Aantallen en soorten wapens (Leeuwarden)	2010	2011	2012	2013
Scherp schietende vuurwapens	6	4	8	7
Gaspistolen/ gasrevolvers	1	3	0	3
Alarmpistolen/revolvers	2	2	2	3
Imitatie vuurwapens	10	18	10	21
Gasbusjes	3	17	7	3
Overige wapens misdrijf	48	13	13	21
Overige wapens overtreding	60	32	28	28
Explosief	0	0	1	0
Munitie	394	134	203	566
Juridische processen-verbaal	82	56	56	36

De grote toename van de hoeveelheid inbeslaggenomen munitie wordt, samen met een deel van de inbeslaggenomen scherp schietende vuurwapens, veroorzaakt door een zaak in januari 2013 waar bij een, van vrijheidsbeneming verdachte, man werd aangehouden. In zijn woning werden drie geweren en een aantal doosjes patronen gevonden. De vondst betrof 349 patronen. In juni 2013 werden bij een van bezit harddrugs verdachte in zijn woning 82 patronen knalmunitie en een pistool evenals 82 patronen aangetroffen en inbeslaggenomen. Daarnaast werden bij graafwerkzaamheden in juli 2013 een revolver en pistool evenals 118 patronen gevonden. Hierbij werd geen verdachte aangehouden.

De opmerkelijke stijging van imitatiewapens is veroorzaakt door het aantreffen van 4 wapens in de Binnenstad en tien in een bepaalde stadswijk (waarvan 7 binnen één zaak inbeslaggenomen zijn).

Planning 2014

Het karakter van de foulleringacties in 2013, was, conform afspraak, alleen kleinschalig.

Uit landelijk onderzoek blijkt dat een actieduur van maximaal vijf uur relatief meer wapens oplevert dan langere acties. Door grote zichtbare inzet gaat de actie snel "stuk", wat de wapenopbrengsten remt en afbreuk doet aan de doelmatigheid. Daarnaast bestaat de kans dat mensen dubbel worden gefouilleerd.

Er zullen daarom ook in 2014 ook weer kleinschalige en frequente acties worden gepland die ook nog eens minder politionele inzet vergen.

Conclusies:

Met betrekking tot openbare orde problemen, wordt veel overlast veroorzaakt door dealers en drugsverslaafden in de binnenstad van Leeuwarden. Daarbij concentreert de handel en/of overlast in verdovende middelen zich hoofdzakelijk in het gebied rondom de Weaze. Met betrekking tot drugsoverlast vormen voornamelijk personen van Antilliaanse afkomst hier nog steeds een belangrijke doelgroep.

De drugsoverlast en de daaraan gekoppelde criminaliteit, leidt veelal tot gewelddadige incidenten waarbij wapens worden gebruikt. Dit heeft een zeer negatieve uitwerking op de totale veiligheid binnen dit gebied en vergroot het onveiligheidsgevoel bij burgers die daarmee geconfronteerd worden.

Gezien het voorgaande wordt gesteld dat het controlemiddel preventief foulleren en de handhaving van het 'messenverbod' in de binnenstad van Leeuwarden, naast andere multidisciplinair ingezette maatregelen een belangrijke bijdrage leveren aan de bestrijding van het ongewenste wapenbezit en/of geweld in de binnenstad van Leeuwarden en de veiligheid op straat. Dit mede in de context, dat elk potentieel wapen één minder is in het publieke domein.

Om deze redenen heeft de gezagsdriehoek Leeuwarden geconcludeerd dat het is wenselijk om de maatregel veiligheidsrisicogebied (ten behoeve van preventief foulleren) en het zogenaamde messenverbod te verlengen voor de periode van 10 maart 2014 tot 10 maart 2015.

De besluiten van de burgemeester worden gepubliceerd en tevens wordt samen met de sector Communicatie onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de besluiten breder bekend te maken bij het publiek.